

Forsøksrapport; «Sedasjon med AQUI-S under avlusning med cypermethrin og azamethiphos»

Forsøkssted: VESO Vikan
Tidspunkt: April 2014
Miljø: Sjøvann, 12 °C

Bakgrunn

Sedasjon med AQUI-S under badeavlusning blir benyttet for å dempe stress- og panikkadferd og redusere oksygenforbruket.

Et forsøk ved Helgeland Havbruksstasjon i september 2013 indikerte at sedasjon under badeavlusning dessuten kan redusere opptaket av lusemiddelet deltametrin (Alpha Max «Pharmaq») i fisken. Det ble bestilt en kontrollert studie ved VESO Vikan i Namsos som bekreftet dette funnet. Resultatene ble publisert i Norsk veterinærtidsskrift 06/2015, s. 380-385; «Sedasjon med AQUI-S reduserer laksens opptak av lusemiddel»

Studiene ved VESO Vikan omfattet foruten deltametrin lusemidlene cypermetrin (Betamax vet. «Novartis Animal Vaccines») og azametifos (Salmosan vet. «Fish vet Group»). Disse resultatene refereres nedenfor.

Cypermetrin

Forsøksoppsett

Det ble benyttet smolt av Atlantisk laks (*Salmo Salar* L.) med vekt 100-150 gram, holdt i sjøvann ved 12 °C. Det var ikke lus på fisken. Testgruppe og kontrollgruppe ble holdt i 2 separate tanker, hver med 20 fisk.

Kontrollgruppen ble behandlet med cypermetrin (Betamax vet.) uten forutgående sedasjon. Vannstrømmen til tanken ble stoppet, og vannet oksygenert. Etter 15 minutter med stabilt oksygenivå på over 70 % metning ble det tilsatt 0,6 ml Betamax pr. m³. Det ble bevisst valgt å gå over produsentens doseanbefaling på 0,3 ml pr. m³, siden formålet med forsøket nettopp var å undersøke om sedasjon kunne redusere konsekvensene av utilsiktede høye konsentrasjoner.

Testgruppen ble først sedert med isoeugenol (Aqui-S vet.) og deretter behandlet med cypermetrin (Betamax vet.) på samme måte som kontrollgruppen. Vannstrømmen til tanken ble stoppet, vannet ble oksygenert og tilsatt 5 ml Aqui-S pr. m³. Etter 15 minutter med stabilt oksygenivå på over 70 % metning ble det tilsatt 0,6 ml Betamax pr. m³.

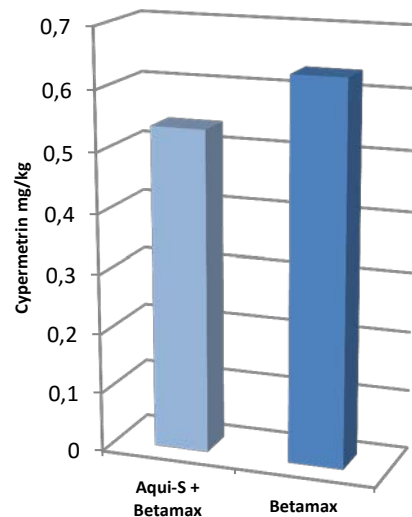

I begge tanker ble fisken lett stresset umiddelbart etter utdosering av Betamax ved å røre i tanken i to minutter med en håv. Etter 30 minutters behandlingstid (anbefalt holdetid) i cypermetrin ble fisken avlivet ved slag mot hodet. Lever fra all fisk ble frosset individuelt ved -20 °C og sendt Eurofins Food Testing Norway AS for analyse for innhold av cypermetrin.

Resultater

- Det var ingen forgiftningssymptomer eller dødelighet på fisk i noen av gruppene.
- Gjennomsnittlig innhold av cypermetrin i lever var:
  - 0,63 mg/kg i kontrollgruppe
  - 0,54 mg/kg i sedert gruppe
- Forskjellen var imidlertid ikke statistisk signifikant ($p=0,196$)

Gjennomsnittlig konsentrasjon av cypermetrin i lever hos fisk behandlet med Betamax - 0,6 ml/m³

Konklusjon

- **Kombinasjon av isoeugenol i anbefalt dose og cypermetrin i dobbelt dose gav ikke forgiftningssymptomer eller akutt dødelighet på fisken. Dette tyder ikke på uforlikelighet mellom de to virkestoffene**
- **Gjennomsnittlige nivåer av cypermetrin i leverprøver var lavere i sedert forsøksfisk enn i kontrollfisk. Dette kan tyde på at sedasjon reduserer opptaket av cypermetrin i fisken slik det er vist for deltametrin, men forskjellen var ikke statistisk signifikant**

Azametifos

Forsøksoppsett

Det ble benyttet smolt av Atlantisk laks (*Salmo Salar L.*) med vekt 100-150 gram, holdt i sjøvann ved 12 °C. Det var ikke lus på fisken.

Testgruppe og kontrollgruppe ble holdt i 2 separate tanker, hver med 20 fisk.

Kontrollgruppen ble behandlet med azametifos (Salmosan vet.), uten forutgående sedasjon. Vannstrømmen til tanken ble stoppet, og vannet oksygenert. Etter 15 minutter med stabilt oksygenivå på over 70 % metning ble det tilsatt 0,4 g Salmosan pr. m³. Det ble bevisst valgt å gå over produsentens doseanbefaling på 0,2 g pr. m³, siden formålet med forsøket nettopp var å undersøke om sedasjon kunne redusere konsekvensene av utilsiktede høye konsentrasjoner.

Testgruppen ble først sedert med isoeugenol (Aqui-S vet.) og deretter behandlet med azametifos (Salmosan vet.), på samme måte som kontrollgruppen. Vannstrømmen til tanken ble stoppet, vannet ble oksygenert og tilsatt 5 ml Aqui-S pr. m³. Etter 15 minutter med stabilt oksygenivå på over 70 % metning ble det tilsatt 0,4 g Salmosan pr. m³.

I begge tanker ble fisken lett stresset umiddelbart etter utdosering av Salmosan ved å røre i tanken i to minutter med en håv. Etter 30 minutters behandlingstid i azametifos ble fisken avlivet ved slag mot hodet. Lever fra all fisk ble frosset individuelt ved -20 °C og sendt Eurofins Food Testing Norway AS for analyse for innhold av azametifos.

Resultater

- Det var ingen forgiftningssymptomer eller dødelighet på fisk i noen av gruppene
- Samtlige leverprøver inneholdt nivåer av azametifos som var lavere enn metodens laveste nivå for kvantifisering (LOQ) på 0,01 mg/kg
- Det var derfor ikke mulig å sammenlikne nivåene av azametifos mellom sedert gruppe og kontrollgruppen

Konklusjon

- ***Kombinasjon av isoeugenol i anbefalt dose og azametifos i dobbelt dose gav ikke forgiftningssymptomer eller akutt dødelighet på fisken. Dette tyder ikke på uforlikelighet mellom de to virkestoffene***